

P. K. Thomsen: Da mit Partis valgte Ordfører i denne Sag, det ærede Medlem Hr. Date, ikke kan være til Stede i Dag, skal jeg paa Partiets Vegne gøre nogle faa Bemærkninger om Sagen og anbefale Lovforslaget til en velvillig og hurtig Behandling her i Tinget.

De private Studentereksamenkursus har gennem mange Aar været anerkendt som en brugbar Vej til den Dør, Studentereksamen, der er Indgangen til den højeste Undervisning og Uddannelse her i Landet. Mange har fulgt denne Vej. Saa vidt jeg kan se af Tallene i Lovforslagets Bemærkninger, har Antallet af Dimittender fra disse Kursus i de senere Aar ligget omkring 300 pr. Aar, fordelt med omtrent Halvdelen paa Akademisk Kursus i København og Halvdelen paa de seks Provinskurser. Tallet 300 stemmer vel ogsaa nogenlunde med, at de i enkelte Aar har udgjort en Femtedel af det samlede Studentertal, saaledes som det blev oplyst af den højtærede Undervisningsminister under Behandlingen i Folketinget. Og det er nødvendigt, at denne Vej findes, selv om den er en Nødvej. Alt for mange evnerige, energiske, yngre og unge Mennesker vilde ellers af geografiske, økonomiske eller personlige Grunde have været eller blive afskaaret fra at naa det eftertragtede Maal, og mange bliver det endda trods baade Nødvej og den Autostrada, som vort Gymnasieskolevæsen efterhaanden er blevet. Vi er derfor ogsaa enige med den højtærede Undervisningsminister i, at der fra Statens Side bør ofres noget mere paa den Vej, som repræsenteres af de private Studentereksamenkursus, saa den kan blive og vedblive at være velvedligeholdt og maaske endda blive noget bredere for dem, der skal færdes ad den.

De hidtil ydede Statstilskud, som fra 1921—22 til 1926—27 var 450 Kr. pr. Dimittend med en 2-aarig Forberedelsestid og derefter indtil 1944—45 kun 420 Kr., er Tiden og Pengeforholdene jo for længst løbet fra. Jeg ser i Bemærkningerne, at Dimittenttilskuddet paa de 420 Kr. siden 1942—43 har været suppleret med et nødvendigt Lærerlønningstillæg paa ca. 18 000 Kr., fordelt til alle Kurser og i 1945—46 med et Ekstratillæg paa 22 000 Kr., saa det samlede Tilskud er kommet op paa ca. 164 000 Kr. eller ca. 550 Kr. pr. Dimittend med 2-aarig Forberedelsestid. Ved en Nyordning blev Tilskuddet for 1946—47 ved Bevilling paa Finansloven bragt op til 300 000 Kr. eller ca. 1 000 Kr. pr. Dimittend. Naar de omhandlede Kurser alligevel i de sidste Aar trods øget Tilskud har kørt med Driftsunder-

skud eller har maattet se Undervisningsmateriel og Lokaler forfalde, maa vi fuldt ud være enige med den højtærede Undervisningsminister i, at der nu maa skabes et holdbart Grundlag, saavel for Statens Tilskud som for de private Studenterkursus, saa disse med nogenlunde økonomisk Tryk-
hed kan se Fremtiden i Møde.

Det er vor Overbevisning, at det Lovforslag, som den højtærede Undervisningsminister har forelagt og faaet enstemmigt vedtaget i det andet høje Ting, opfylder disse Fordringer. Forslaget rummer betydelige, men kun rimelige Krav til de private Kursus. Krav om Minimumstal for Elever pr. Hold, alvorlig Bremse imod alt for store Hold, Krav om Indførelse af Statskolens Lønningsniveau, om pædagogisk Tilsyn og økonomisk Kontrol fra Statens Side og bestemte Regler for Antallet af Eripladser. Efter at disse Krav er stillet, er der saa bestemte Regler, hvorefter Tilskuddet tilmaales det enkelte Kursus. For Reglerne er der gjort nærmere Rede i Bemærkningerne, og endvidere stilles der, som af den højtærede Undervisningsminister omtalt Forslag om, at der hvert Aar paa Finansloven stilles et Beløb til Raadighed, der skal uddeles til de enkelte Kursus af Ministeren selv, men efter forud fastlagte Retningslinier. Statens samlede Udgifter til Formaalet, der som før nævnt for 1946—47 var sat til 300 000 Kr., vil herefter for et Aar komme op paa omkring 450 000 Kr., dersom jeg regner, som jeg har gjort ovenfor, og vil derved blive ca. 1 500 Kr. pr. 2-aarig Student. Om der nu er ramt det helt rigtige, tør jeg ikke afgøre, men det forekommer mig efter det foreliggende, at Lovforslagets Bestemmelser om Tilskuddets Størrelse og Fordeling er præget af Realitetssans og Fornuft.

Jeg synes dog, det havde haft en vis Interesse, om det havde været oplyst, hvad en Student koster Staten paa eget Gymnasium og paa et privat Gymnasium, saa der kunde have været draget en Sammenligning her, og til Slut skal jeg sige, at vi finder det helt rimeligt, at Lovforslagets Bestemmelser med visse nødvendige Forbehold skal anvendes ved Beregning af Tilskuddet allerede for Aaret 1947—48.

Paa mit Partis Vegne skal jeg hermed anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling og til hurtig Vedtagelse i det høje Landsting.

Esther Malling Pedersen: Det Lovforslag, vi her behandler, er jo et Led i vort samlede Undervisningssystem og har alene